

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena: Na celý rok ... 4 koruny — hal. Na pol roka ... 2 " — " Na štvrt' roka... 1 " — " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	---

Khuenová vláda padla.

Gróf Khuen-Héderváry s jeho vládou a mungovskou väčšinou konečne dostali sa do bahna, z ktorého, sotva viacej vyviaznu. Dôkazom toho sú posledné pokusy, ktoré minister predsedu najnovšie podujal vo Viedni. V nedeľu 14. apríla dostavil sa na výsluch u jeho veličenstva kráľa. Neočakávané odcestovanie ministerpredsedu do Viedne nemalo prekvapilo všetky politické kruhy. Zprvu hovorilo sa, že gróf Khuen-Héderváry vybral sa do Viedne v záležitosti delegácií, ktoré najbližšie majú sa vydržiavať. Medzitým ale vysvitlo, že vlastne preto šiel do Viedne, aby jeho veličenstvu predstrel ďalšie zprávy o parlamentárnom a politickom rozpoložení Uhorska. V jeho zúfalstve gróf Khuen Héderváry od jeho veličenstva žiadal len tú maličkosť, aby jemu a jeho strane, teda mungovcom k vôli prepustený bol gróf Auffenberg, spoločný minister vojny. Liberálna strana národnej práce považovala by to vraj za veľké víťazstvo, na základe ktorého ľahko by bolo operovať k utlačeniu opozície a obštrukcie v parlamente.

Gróf Khuen-Héderváry darmo však žiadal hlavu spoločného ministra vojny grófa Auffenberga a akiste bude to mať za následok, že sám gróf Khuen-Héderváry príde o jeho hlavu. Darmo sa odvolával na to, že vláda a pracovná strana známej rezolúcie uzavretej s Kossuthom zrekli sa len preto, pretože to kráľ žiadal, predsa nedostal hlavu Auffenberga a včul prišiel o jeho vlastnú hlavu. Veci totiž prítomne tak stojia, že veľká čiastka pracovnej strany niako nevie

sa s tým uspokojiť, že v delegáciach spoločnú indemnitu a pozdej i celý spoločný rozpočet mungovci odhlasovať musia Auffenbergovi, ktorého považujú za svojho úhlavného nepriateľa. Vodcovia pracovnej strany držia to doprosta za novšie ich uponíženie a potupenie a pretože vidia, v ak ťažkom stave nachodí sa Khuenová vláda, hotoví sú radšej včul padnúť, aspoň s akou-takou slávou, ako pozdej po potupnom prehánaní v delegáciach. Dľa terajšieho rozpoloženia v uhorskom parlamente ale ľahko sa môže stať, že Khuen-Héderváry, keď povinnosti svojej zadosť učinil v delegáciach, až po krky ponorí sa v bahne, ktoré si pripravil a nemôže rátať na to, že ho dakto z Viedne z neho vyťahne.

Auffenbergovú hlavu nedajú Khuenovej vláde, pretože vedia, že itak na slabých nohách stojí a pretože majú za to, že Auffenberg ako vojak a ako spoločný minister vojenských záležitostí len svoju povinnosť vyplnil, keď sa osvedčil proti rezolúcii, ktorú Khuen s Kossuthom uzavrel. Vo Viedni sú tiež aj tej mienky, že vojak, ktorý svoju povinnosť plní a k tomu ešte minister vojny, nemôže odmrštený byť z tej príčiny, aby skrze to upevnená bola slabá vláda pracovnej strany. Ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry to hneď natolko nahliadol, že po výsluchu u jeho veličenstva v porade spoločných ministrov sedel a pojednával s tým Auffenbergom, ktorého hlavu žiadal.

V tejto spoločnej porade ministerskej uzavreli, že na 23. apríla svolajú delegácie, len ku tomu ale, aby predložená bola indemnita spoločných výdavkov. Riadne pojednávanie spoloč-

ného rozpočtu previesť sa má pozdej, čas tohoto pojednávania spoločná porada ministerská ustáliť má v sobotu 20. apríla.

V spoločnej ministerskej porade 20. apríla ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry predostrel mal pozitívne osvedčenia v tom smere, aké plány a garancie má pofažne toho, že po uplynutí provizoria previesť môže i celý štátny rozpočet spoločných výdavkov. Toto ale tolko znamená, že do soboty s jeho vládou a stranou na čistom byť musí v tom ohlade, že zákonnú predlohu vojenskú vstave je prehnaf násilnosťou alebo pokojným spôsobom. Krátky čas do soboty bol teda osudným tak pre Khuena, ako aj pre jeho vládu. V politických kruhoch panuje tá mienka, že poncevác Khuen od jeho veličenstva nedostal ani hlavu Auffenberga, ani splnomocnenie ku rozposteniu snemu, nepozostávalo mu nič iného, ako aby po kratkom, nezdamnom a neslávnom druhom panovaní znovu zažakoval i s jeho vládou, Hlava Auffenberga stála teda pevnej ako gróf Khuen-Hederváry a jeho vláda. Tohoto dôkazom je, že znovu a nepekne padol. Otázka je prítomne, kto nasledovať má po Khuenovi. Ladislav Lukács, Khuenov finančný minister už od dávna čihá po ministerpredsenedníctve. Liberáli pracovnej strany pevne úfajú prítomne, že včul už s utvorením novej vlády nikto iný nebude poverený ako Ladislav Lukács. Toto ale pre Uhorsko v každom ohlade znamenalo by nové nešťastie. Khuen alebo Lukács je čert ako diabol! Na záhubnú politiku, akú v krojine prevádza liberálna pracovná strana, neslobodno nečinne hladef. Preto aj osvedčení kresťanskí voličia a horliví ľudáci nech bezodkladne organizujú sa po všetkých stolicich, mestách a dedinách, aby v rozhodnom okamžení prichystaní boli sme do volebného boja. Každý veriaci a horlivý kresťan a katolík nech sa postaví pod zástavu kresťanskej ľudovej strany.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kresťan». «Kresťan» už cez XVIII. osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kresťan číta a predpláca len «Kresťana».

Z katolíckej Ľudovej Jednoty.

Agitacionálna cesta v stolici tekovskej.

Ján *Bartos*, tajomník stredišťa Katolíckej Ľudovej Jednoty na území stolice tekovskej behom mesiaca marca nové organizácie Katolíckej Ľudovej Jednoty utvoril a jestvujúce upevnil v nasledujúcich obciach:

Simony a Kisugrócz. V shromaždení vydržiavanom v týchto obciach rečnili: dekan-farár Ján Pojtek a tajomník zo stredišťa Ján *Bartos*, po čom nová organizácia utvorená bola so 77 členami.

Kis- a Nagykeresne. V utvorujúcich shromaždeniach Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetlovali: farár Franc Szelezcky a tajomník stredišťa Ján *Bartos*. Ku utorenej miestnej organizácii prihlásilo sa 85 členov. V shromaždeniach súčasťnil sa i učiteľ Julius Zeke.

Alsó-, Felsőkemence a Nemeskosztolány. Shromaždenia vydržiavané boli za prítomnosti početného ľudu. Ciele Katolíckej Ľudovej Jednoty vysvetlovali: farár Ján Zányi a tajomník stredišťa Ján *Bartos*. Počet členov jestvujúcej organizácie z 29 poriastol na 120. V shromaždení prítomný bol i učiteľ Ján *Hastyák*.

Besztercsény. Početne navštívené shromaždenie zahájil farár Ján *Brezina*. O doterajšom účinkovaní Katolíckej Ľudovej Jednoty rečnil tajomník Ján *Bartos*. Počet členov zo 24 poriastol na 76. V shromaždení prítomní boli: učiteľ Ján *Csaranyanszky* a úradník pánstva *Martin Csikkel*.

Oszlány, Csernye. Väčších rozmerov Shromaždenie zahájil farár *Matiaš Ujváry*. Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetloval tajomník Ján *Bartos*. Počet členov zo 138 poriastol na 220. O sveladenie Jednoty veľké zásluhy zadovážil si *Imrich Polónyi ml.*

Nagyugrócz, Kalacsna. Pázsit. S všestrannou veľkou oduševnenosťou vydržiavané shromaždenie zapalistou rečou zahájil dekan-farár *Béla Havass*. Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetlovali: tajomník Ján *Bartos* a páziťský rychtár *Simon Zoltán*. Počet členov zo 130 poriastol na 221. V shromaždení prítomní boli: dekan-farár Ján *Pojtek* a správca učiteľ *Michal Demeter*.

Brogyán. V utvorujúcom shromaždení rečnili: dekan-farár Ján *Pojtek* a tajomník Ján

Bartos. Ku utvorenej Jednote prihlásilo sa 27 členov.

Garamszentbenedek, Pezsér. Utvorenie Katolíckej Ludovej Jednoty s 54 členami. Rečnili farár dr. Koloman Haiel a tajomník zo strediska Ján Bartos.

Garamnémeti, Csárád. V utvorení shromáždení rečnili: farár Ondrej Dodek, tajomník Ján Bartos a učiteľ Štefan Hritz. Ku utvorenej Jednote prihlásilo sa 58 členov.

Valkóc, Kisvalkóc, Nagyvezekény, Kisvezekény. V početne navštívených shromáždeniach rečnili: farár Ján Škoda a tajomník Jan Bartos. Počet členov 67. V shromáždeniach súčasťnil sa i učiteľ Viktor Machay.

Fenyőkosztolány. V početne navštívenom shromáždení Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali: Béla Hruska a tajomník Ján Bartos. Počet členov z 31 poriadol na 57. V shromáždení prítomní boli: učiteľ Michal Mozsáry a notár Ludvik Sarkady.

Kistapolcsány, Keresztúr, Zsikva, Kislóc. V shromáždeniach vo väčších rozmeroch vydržiavaných doterajšie účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlovali: farár Jozef Klacsanszky a tajomník Ján Bartos. V shromáždeniach súčasťnili sa: kaplán Jozef Mucha, notár Géza Kolecsányi, náčelník pošty Tadej Buday, pomocný notár Martin Kostyál, učiteľia Géza Kupiss, Alois Kostolányi, Eugen Massányi. Počet členov 247.

Zsitvaapáti, Zsitvakenéz, Maholány, Ebedéc. V shromáždeniach s veľkým oduševnením vydržiavaných. pre chorľavosť pána farára Alexandra Karácsonyiho, Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali: kaplán Štefan Czapallay a tajomník zo strediska Ján Bartos. Počet členov 194.

Kazár na odpočinku.

Aj v menších mestách vidno dobre vypasených kazárov, ako túľajú sa po uliciach so zlatou retazou na vydutom bachore. Nemajú žiadneho zamestnania, ani nie sú utisnutí na to, aby sa v práci zdierali, lebo veď žijú z hotového, bez starosti a dobre. Kým kresťan roľník, remeselník alebo delník pracovať musí za kus vzdajšieho až do smrti, zatiaľ celé rady

kazárov žijú si z penzie, to jest z toho kapitálu, ktorý im kresťania naskladali. Tí kazári v celom ich živote ani neorali, ani drevo neštiepali, ani žiadnu ťažkú prácu nekonali, iba čo úžerili, klamali, zdierali a otravu merali hlúpym kresťanom a predsa nazdierali taký kapitál, z ktorého za dlhé letá bez starosti a pokojne si žijú...

Ja častokrát potkávam sa s takýmito penzionovanými kazármi. V najlepšíom veku sú a už natoľko podperení, že by sa s fôišpánom nečarovali. Kolkokrát len zazrem takéhoto kazára, vždy si myslím: «Však je ti len dobre za mozole kresťanov. Tí blázni a hlupáci na teba mozolili. Cez roky vláčili ti haliere a korunky. Dali sa ti šudiť rôznou úžerou, a keď si zbadal, že máš za toľko, že bez starosti vyžiješ, išiels do penzie.»

Veru z hlúposti kresťanov bohatnú kazári. Kresťan radšej sebe od úst odtrhne, len aby čím viac mohol dať kazárovi. Slope pálenku bez miery. Robí dlhy u žida. Pustí sa s nim do obchodu, v ňomž nechá aj svoju deviatu kožu. Pravotí sa pre bársakú sprostosť, len aby čím skôr do penzie mohol ísť kazár fiškál. A kazár usilovne odkladá nazdierané groše. Kupuje domy, hory, zahrady, šporkasové akcie. Dá synov študovať. Povydáva svoje Rebeky a ešte vždy mu ostane toľko, že vyžije bez práce.

Ráno vstane. Zapáli si na fajnovú cigaru a ide na prechádzku. Zajde si do krčmy alebo do kaviarne, nie preto, aby pil a zabával sa, lež aby sa dozvedel o najnovších chýroch a aby sa dočítal, čo nového na burzi. To zaujíma kazára. Z tohoto sa dozvie, že jeho súverci výtečne lúpežia a bohatnú tak ako i on zbohatnul.

A kresťania? Div sa nezoderú v práci a zárobok svoj zväčša odnesú židovi, aby ten poistil živobytie svojich detí a aby v najlepšom veku mohol ísť do penzie.

Hľa, takíto hlupáci sme my kresťania. Kedy sa len premeníme? Kedy začneme poznávať našich nepriateľov?

Záhorský.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

Sloboda katolíctva.

Slobodu občanov nikto nemá v posmech natolko, ako takzvaní osvietení pokrokári, ač práve oni sa vydávajú za bojovníkov slobody a práv občianskych. Medzi týchto bojovníkov patria i socialdemokrati, radikáli, republikáni, židáci a tam ho čas zná, aká ešte brandža. Každý z nich oslavuje slobodu. Každý zatračuje otročstvo a zpiatočnosť a predsa oni sú tí, ktorí šliapu slobodu svedomia. Či hádam preháňam? Či hádam nehovorím pravdu? Pomyšlime len, ako tuľi quanti pokrokári chovajú sa v náboženskej otázke a úplne sme s nimi na čistom. Tam máme francúzsky, portugalský, taliansky a španielsky príklad. V týchto krajinách bývajú takmer len sami katolíci, ktorí láskou a horlivosťou pridržajú sa náboženstva svojich predkov a hľa, róta slobodných murárov najpotupnejšie sliape slobodu veriaceho ľudu a núti ho trestami, žalárom a násilensvom, aby zaprel Boha a aby žil bez náboženstva. Aká je to sloboda? Či to nenie násilensvo?

Tak robili voľakedy rímski cisári s prvými kresťanmi. Keď by slobodní murári, socialdemokrati a všetci pokrokári ctíli si slobodu občanov, tak by nás katolíkov nenapádali pre naše náboženské presvedčenie, nevyhadzovali by kríže zo škôl, nežiadali by civilnú mravovedu, miesto katekizmu a nechceli by shabať naše cirkevné majetky. Veď sloboda nielen v tom sa javí, že občan právo má voliť krajinských vyslancov, lež sloboda je i to, keď katolíci voľne, bez prekážok, bez úradného zakročenia môžu svoje náboženské povinnosti vykonávať, školy a iné ustanovizne si udržiavať a vymôcť si samosprávu. Keď katolíci právo má nazívať so svojimi politickými právami, nech má tú istú slobodu aj v cirkevnom ohľade. S tým neohrozuje bezpečnosť osoby a majetku. S tým neruší verejný pokoj a nenie v ceste nikomu. On je dobrý vlastenec a je aj dobrý katolíci. Lenže pokrokárom práve náboženstvo kole oči. Oni v štáte len trpeť chcú občanov, zbožných ľudí nenávidia. Takýchto prenasledujú a trestajú. Škodi to hádam štátu, keď sú jeho občania nábožní? Istotne nie. Veď nábožný človek má šlachetnejšie srdce ako neverec. V ňom cit vlastenecký lepšie, hlbšie je vyvinutý, ako u ne-

verca. Nábožný človek povinnosti občanskej vernejšie koná ako oplán neznaboh. Prečo teda pokrokári zúria proti náboženstvu, proti klerikalizmu? Prečo chý naši pokrokári u nás také pomery utvoriť, aké sú najnovšie v Portugalsku kde na Vzkriesenie freimaurerskí republikáni revolvermi strielali a bombami hádzali na katolícke processie.

Je to sloboda? Aký hriech páchajú katolíci vtedy, keď sa v kostole modlia, keď v processiach oslavujú svojho Boha? Niet príkladu, že by katolíci napadli boli socialdemokratické shromaždenie alebo poradu hocakých pokrokárov. Katolíci teda ctia si slobodu neznabohov, títo však strielajú do katolíkov, keď sa Bohu klaňajú.

Je to smutná sloboda! Čo má pokrokár do toho, keď katolíci i svoje cirkevné povinnosti konajú? Hádam nevera slúži šťastiu a blaženosti štátu? Kde je Francúzsko v mravnom ohľade? Najlepší mužovia, politikovia, spisovatelia trnú strachom, čo bude z Francúzska? Nuž a kto vrhnul tú krajinu do takého nešťastia? A predsa kto vyblakuje najviac o slobode? Hrobári Francúzska.

Spojenci francúzskych pokrokárov a neznabohov i u nás utvoriť chcú podobné pomery. Proti týmto ničomníkom brániť sa musíme smele a mužne. Všade a vždy. Najmä v novinách. Veď spisba je najmohútnejšia zbraň proti nepriateľom katolíctva. Pri spisbe potrebná je politická organizácia. Nielen v kostole, lež i pri voľbách musíme byť neohrozenými katolíckmi!

Ondrej Hladký.

Z Trenčanskej.

Začíname ožívať! Keď i nie v stolici, aspoň v našom milom «Kresťane». V poslednom mesiaci začala sa pretriasať veľmi vážna otázka našej kresťanskej ľudovej strany. Trenčan Jano Otruba a Jano Bezstrachu začal živo písať, čo u patričných kruhoch vzbudilo veľkú pozornosť. A to je aj v poriadku, aby sme sa dorozumeli. Mój priateľ Jano Otruba v poslednom dopise z Kysúc píše, že naše vyzvanie k práci, posiaľ nemalo prajného výsledku. Tomu na príčine sú mnohé vážne veci.

Nedávnom mal som šťastie seísť sa s pá-

nom predsedom stoličným našej ľudovej strany, ktorého som požiadal, aby sa vyslovil o jeho ďalšom pokračovaní.

Bolo nás viac prítomných. Stoličný p. predseda náš osvedčil sa nasledovne: Bratia moji, ja som z mojej stránky všetko porobil, aby sme držali spolu jako refaz. Rozposlal som vyzvania všetkým pánom duchovným siolice, aby sa osvedčili, že chcjú i naďalej ľudovej strane vernými ostať, bojovať pod skvelou zástavou kresťanskej ľudovej strany a ju podporovať. No bohužiaľ sotva traja štyria podpísali a poslali ku mne toto osvedčenie. Svolal som do Žiliny shromáždenie. Nuž kto sa dostavil naň? Ja jako predseda, hlavný tajomník a k tomu ešte traja a títo mali držať veľké shromáždenie. Blížšej bývajúcim som aj telefonoval. lež všetko nadarmo. V takomto položení teda jako môžem účinkovať? Rozhorčenosť ma dojala, vidiac, že moje namáhanie je bez výsledku. Zaspal som i ja, tak jako všetci ostatní.

Náš pán predseda má aj pravdu, bo dvaja-traja nič nevykonajú. Rozhliadnime sa ale po stolici, jako stojíme? Od Bánoviec počnúc až po Skalité, sotva kde je jedon duchovný, ktorý by bol osvedčený ľudák. Sú pravda mnohí, len že sa boja von s farbou vyjsť. A pokiaľ toto trvá, nemôžeme žiť, nemôžeme prospešne účinkovať. Dnes všetko previesť dá sa len so spojenými silami. A keďby z celého kňazstva trenčanského len polovica sa smelo, verejne chytila práce, istotne by sme lepšie stáli, jako stojíme. Vojska je dosť, nemáme ale vytrvanlivých vodcov a tak pravda vojsko bez vodcov bojovať nemôže. My sami dnes nevieme, kto je s nami a kto je proti nám. V srdci snáď všetcia sú s nami, lež osvedčil sa verejne, haňbia sa pre pánsku lásku. My nie sme proti nikomu, veď môžeme všetcia v priateľskom pomere nažívať, všetcia sme synovia jednej vlasti, vážme ale a bráňme si svoje politické presvedčenie. Kňazi cirkvi katolíckej, keď sú opravdoví pastieri svojho ľudu, nemôžu sa ku iným politickým náhľadom priznávať, ako ktoré hlása a zastáva kresťanská ľudová strana.

Bratia, ktorí ste k tomu povolani, aby ste zastávali vieru a práva ľudu, nespíte, aby ste nezaspali na veky. Ja myslím, že vás ani netreba kropiť studenou vodou, veď nás každo-

denne dosť kropia naši nepriatelia. Hor' sa teda ku práci zorganizovania, aby sme kedykoľvek prichystani boli do boja volebného. Držme čím skôr poradu v Žiline, na ktorej vďačne vidíme všetkých priateľov našich.

Z tejto príležitosti aj znovu prosíme ústrednú kanceláriu našej strany, aby požiadala stoličného predsedu nášeho, pána dr. Emila Gyurissa, nech prosby naše vyslyší a ku shromáždeniu reorganizácie nás povolá.

Kto má smelé srdce na mieste, ten sa dostaví a bude volať: **Nech žije kresťanská ľudová strana!**

Trenčan.

Prenasledovanie katolíkov v Rusku.

Ruský cár roku 1905. vydal ukaz, ktorým nariadil, aby na území Ruska katolíci účastní boli úplnej slobody náboženstva. Ruská vláda nazdávala sa vtedy, že tento ukaz pre Rusko nebude mať žiadnych zvláštnych následkov. Aknáhle však zbadali, že staroverci na tisíce vracajú sa do lóna cirkvi katolíckej, najväčšou surovosťou a neslýchanou nestydatosťou začali prekážať šírenie sa katolíckeho náboženstva.

Tažko je čo len opísať, akými ukrutnosťami pokračuje ruská vláda, aby na území Ruska zcela udusila katolicizmus. V prvom rade začala s tým, že katolíckym biskupom a kňazom zcela znemožnila, aby do potyku vstúpili so svätým otcom Pápežom. V druhom rade úradné dopisy alebo nariadenia, ktoré rímska kúria posielala katolíckym biskupom, ruská pohraničná policaj jednoducho otvára a jestli v nich volačo takého najde, čo neni po chuti ruskej vláde, to vystrihne a listy v takomto pokaličenom stave doručí dá patričným. Aj to sa stáva, že listy rímskej kúrie konfliktujú. Podobne pokračujú aj s listami, ktoré katolícki biskupi posielajú do Rímu.

Takýmto tyranským spôsobom ruské štátne vrchnosti zachádzajú s katolíckou cirkvou. Prestúpenie z viery orthodoxov, starovercov, takmer znemožňujú rôznymi, nanajvýš zamotanými podmienkami, ktorým čo len v akokoľvek maličkernej veci jestli nesodpovie ruský sedliak, mužik, keď chce byť katolíkom, hneď ho hodia do

áreštu a bez všetkého výsluchu držia ho tam cez mesiace alebo ho deportujú. Podobne pokračujú aj proti katolíckym kňazom a biskupom, keď spoluúčinkujú pri orthodoxov obrátení sa na katolícku vieru. O ukrutnosťach ruských vrchností proti katolíckej cirkvi nepodvratne svedčia nasledujúce príklady:

Katolíckeho kňaza menom Skyndra petrohradský súd na tri týždne odsúdil do áreštu len preto, že pochvalne písal o daktorých peňažných ústavoch katolíckych.

Ruskievic-a, vysväteného biskupa varšavského na 16 mesiacov odsúdili do áreštu, pretože manželstvo pred sektou maria vita sobášeného v blízkej pokrevnosti nachodiaceho sa mladého páru vyhlásil za ničomné.

Ruské súdy premnohých katolíckych kňazov odsudujú na 200—300 rublov peňažnej pokuty a na 2—3 mesiace do áreštu preto, že opovažia sa krstiť, do katolíckej cirkvi prijímať orthodoxov alebo vybavovať kňazské funkcie.

Ruská vláda však s ukrutným jej tyranstvom len to docieľuje, že staroverci v ohromnom počte prihlasujú sa ku katolíckemu náboženstvu.

Na ukrutnosti, aké prítomne v Rusku páchajú proti katolíckym biskupom, kňazom a ubohým mužikom, čo povedia u nás tí zcela zaslepení katolíci, akéhokoľvek stavu, ktorí ešte í dnes jediná spásu očakávajú od Ruska?

Historie, katolíci kupujte len u kresťanov!

Preč s alkoholom!

O strašných a smutných následkoch navštevovania krčiem a nemierného užívania liehových nápojov, znovu svedčia nám nasledujúce pády:

O štáte New-York vykázala štatistika, že z pomedzi 279 obyvateľov jeden zošial. Tamojšie vrchnosti lámu si hlavy, jakým spôsobom mohlo by sa zamedziť toto ľudskej spoločnosti hroziace nebezpečie. Dr. Gregory newyorský lekár na základe pokusov, ktoré previedol na 14.000 šialených, nasledovne sa osvedčil: «Povinnosť lekára je ošetrovať nemocného a upozorniť zdravých na príčiny zla. Avšak len vláda je vstave odstrániť zlo. Predovšetkým malo by

sa prekaziť užívanie alkoholu. Alkoholizmus je totiž jedna z najhlavnejších príčin, že sa šialenosť šíri. I medzi potomkami pijakov nachádza sa mnoho bláznivých, mesiacných, slabomyselných a takých ľudí, ktorí majú hlavu s vodomozkom.

V Debrecíne na jednom pohrabe veľké pohoršenie robil istý opitý menom Imrich Burján. Stal si pred pohravný voz a kričal: «Staňte». Truchliaci zástup odsotíť chcel Burjana, opilec sa ale dal do bitky a ustavične kričal, že on vážnu reč má povedať k mrtvému. Len s veľkou biedou odstrániť ho mohli policajti.

Tiež v Debrecíne stalo sa, že gazda Michal Kiss v opilom stave preklal svojho vlastného brata. Teraz má času rozmýšľať nad tým, že opilstvo je jedným zo sedem hlavných hriechov, a nad slovami sv. Pavla apoštola: «Ani opilci nebudú vládnuť kráľovstvom nebeským!»

V satmárskej obci Hodás hospodár Ladislav Kováč v opilom stave patáliu robil v svojom dome a medzitým s loveckou flintou zastrelil svoju dcéru.

V Nemeckom Pravne (st. nitrianska) mládenec Ján Grimmel s polenom zabil svojho otca preto, že ho pokarhal pre časté korhelovanie. Mladý vrah už sedí v chládku.

V Marmarošsigete 12-ročný sedliacky chlapec Ivan Bekum v jednej krčme sadol si k pálenke a divo spieval. Gazdu Eliaša Lučenku to veľmi pohoršilo a malého opilca, trebárs sa protivil, vyhodil z krčmy. V chlapcovi povstala pomsta a keď sa gazda domov vracal, pri jednom moste vyskočil chlapec a Lucenkovi od zadku nož vrazil do chrbáta. Lucenko je smrteľne ranený. Mladého útočníka žandarmeria hneď zatkla.

Hľa, opilec ztratí zdravý rozum, porúša domáci pokoj, previní sa proti štvrtému a piatemu prikázaniu božiemu, ako aj proti ostatným prikázaniam božím a ľahkomyselní ľudia predsa nechcú pretrhnúť hriešnu známosť s záhubnou krčmou a s jedovatým alkoholom!

F. K.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Pustošenie víchrov na Hor- niakoch.

Zo *Žiliny* oznamujú: Po viacdnovom dáždu a sňahu 4. apríla v noci bol veľký mráz, ktorý škodil siatinám a zastavil poľné práce.

V *Kremnici* a na okolí zúril tak silný víchor, že staré stromy vrchu Kalvárie zväčša znivočil a veľmi moc stromov vytrhol s koreňami. Deťom nebolo možno na ulici chodiť. S obcou *Kékkő* prestala premávka, lebo vytrhnuté stromy celkom založily cez les vedúcu cestu.

V *Bardíjove* zúril víchor, napadlo moc sňahu a boly veľké záveje. Teplomer ukázal tri stupne tepla.

V *Zólyombrezó* víchor zapríčinil veľké škody. Silný vetor zo štátnej školy ztrhol plechovú strechu.

V *Kéžmarku* napadlo hodne sňahu. Strašný víchor takrečeno znemožnil premávku.

V *Dobšine* víchor porúchal veľa striech a vyváľal celé jedlove háje. V horách je škoda obrovská.

V *Košiciach* a na okolí zúril obrovský víchor, ktorý od koreňov vytrhal stromy a smietal strechy. Na košicko-oderbergskej dráhe vyvalené stromy zatarasily drahu a vlaky v noci len s najväčšou opatrnosťou mohli jachať s viac hodinovým omeškaním. V *Košiciach* jeden vyvalený strom spadnul na elektrické vodičko, ktoré zničilo, v druhej ulici zase jedon vyvalený strom zvalil protiohňový múr susedného domu.

V *Baňskej Bystrici* následkom veľkého dážda rieka *Hron* vystúpila zo svojho koryta a voda zaliala pri brehoch sa rozprestierajúce role a lúky a v siatinách zapríčinila veľkú škodu. Zúriaci víchor moc škody zapríčinil v staviskách a zvláštne v erárnych lesoch.

V *Benesházi* viac ako 3000, v *Szentandrási* 10.000 a v *Óhegyi* 30.000 stromov vyvalil vietor. V spišsko-novoveských lesoch tiež veľmi pustošil víchor.

Z *Nového mesta nad Váhom* oznamujú: Váh vystúpil zo svojho koryty a dolinu zalial v šírke viac sto metrov.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

POLITICKE CHYRY.

Gróf Aladár Zichy za volebnú reformu.

Predseda kresťanskej ľudovej strany gróf Aladár Zichy krajinskému snemu najbližšie predostre návrh, aby cieľom ustálenia základných zásad volebného práva, zo stránky snemovne vyslaný bol zo šesťdesiat členov zostavený výbor a spolu aby naložené bolo vláde, aby na základe elaborátu, spomenutého snemového výboru vypracovanú predlohu o volebnom zákone bezodkladne predostrela krajinskému snemu. I z tohoto vidnoi že rozšírenie volebného práva medzi všetkými politickými stránkami najúprimnej žiada a zaň neustále pracuje jedine kresťanská ľudová strana.

Duchovné osoby v Nitriansku.

Ani za doby násilenstva Bánffyho nevláčili liberáli pred súdy duchovenstvo v takom počte, jako teraz, po poslednej volbe poslaneckej. V Nitriansku radom boli odsúdení na štátne väzenie a peňažnú pokutu duchovní otcovia katolíckeho ľudu. Tak sa to stalo aj s dr. Jandom. Lenže tento čo obratný a všestranne sbehlý chlap si pomohol. Nitrianska sedria aj jeho odsúdila na 5 dní do štátneho väzenia, na 50 korún peňažnej pokuty a na zaplatenie asi 200 korún pravotných výdavkov. On apelloval na prešporskú tabulu kráľovskú, pred ktorou 10. apríla r. 1912. takou kapitálnou rečou vystúpil proti žalobníkovi kresťanskému notárovi Ferdovi Barna, že ho kráľovská tabula oslobodila od žaloby búrenia proti svetskej vrchnosti a všetky útraty padly štátu za krky. A tak liberálom sa vyšmykla tá najvzácnejšia ryba zo saka a teraz len tak sa motajú s oveseným frňákom. Ťažké je polozenie duchovenstva, ktoré bojuje za záujmy vlastní, cirkvi a ľudu pod praporom ľudovej strany. Dá Boh, že sa dožijeme aj pokojnejších časov, lenže pokoj vybojovať sa musí obetami, jako to v Nemecku bolo, kde jednoc 1 arcibiskup, 5 biskupov a 500 kňazov bolo uväznených: a dnes je tam pokoj. Bolo to asi

pred 50 rokami. Lenže tam niet liberálnych kňazov. A u nás je ich dosť.

Koľko žiadajú spoloční ministri?

V delegáciach na 23. apríla svolaných pojednávať majú indemnitu spoločných výdavkov. Z tejto príležitosti presvedčia sa delegáti, že výdavky spoločných ministrov na rok 1912. o 22,332.519 korún obnášajú viacej ako na rok 1911., žiadajú totiž 470,223.322 korún.

Nové zaťažovanie Khuenovej vlády.

Ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry, keď aj pozde, predseda nahliadol, že vzdor jeho ohromnej, lež zcela ničomnej väčšiny, na vláde udržať sa nemôže a preto v utorok 16. apríla odcestoval do Viedne, aby 17. apríla znovu podal zaťažovanie jeho veličenstvu kráľovi. Rozhodnutie jeho veličenstva očakávať možno v najbližšie dni.

Zo snemovne.

Snemovňa krajinských vyslancov po veľkonočných prázdninách prvé zasadnutie vydržovala v piatok 12. apríla. Na dennom poriadku bola predloha o zbrannej moci. Zasadnutie toto však začalo sa s technickou obštrukciou, v ktorej sa pokračuje každý deň, kým pre nové zaťažovanie Khuenovej vlády zasadnutia snemovne na krátky čas nebudú zas odročené.

Z CUDZOZEMSKA.

Taliansko-turecká vojna. Z Tripolisu oznamujú, že 13. apríla v noci viac menších arabských skupín blížilo sa ku Ainzare a Gargaresu. Nepriateľ viacstokrát strelil, ale výstrely škodu nezapríčinily. Z Ainzary Taliani na strelbu neodpovedali, v Gargaresi však urobili asi 30 výstrelôč z Pušiek. Arabi sa čoskoro utiahli a zanechali jedného mrtvého. Jeden arabský špehún, ktorému sa podarilo dostať do hlavného mesta Tripolisu oznamuje, že pod vedením «proroka» Said el Serifa 1000 Sudánov prišlo do Garianu, kde svoje kopije zamenili za pušky a kde sa pripojilo ku nim 70 na favách jazdiacich žien. Prorok s týmto vojskom chystá sa napadnúť tripoliské pevnosti.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

HOSPODÁRSTVO.

Saďme ovocné stromy.

Veľmi pekný dojem robí na človeka, keď pozre na dedinku hojne vysadenú ovocnými stromami. Áno, ovocné stromy nám zpríjemňujú pobyt na tomto svete, a obživujú nás svojim chutným ovocím. Ovocné stromy sú nám k potešeniu, rodine a národu ku prospechu a vlasti ku ozdoze.

K sadeniu voľme stromky zo školky, zdravé, štepené, nie staré, najviac päťročné. Nesadme do sadu stromky neštepené, lebo tie nám nedonesú taký užitek, ako stromky štepené. Keď stromky kupujeme, kupme ich od zahradníka, ktorý nám bude za ne dobre stáť, že sú to stromky opravdivého druhu, ktorý požadujeme. Rôzne druhy ovocných stromov sadia sa rozličné fajty a dľa veľkosti. Jablň a hruška sadi sa v rovinách jedna od druhej 10 až 12 metrov, na stráni 8 až 10 metrov. Slivky a višne od 6 až 8 metrov. Gaštan jedlý od 14 až 16 metrov, orech vlaský 16 až 18 metrov.

Pri kopaní jamy dávajme vrchnú pôdu na jednu stranu a spodnú na druhú stranu. Ďalej zabijeme do jamy kôl, ku ktorému stromok po zasadnutí priviažeme. Pozrime koreňky; poranené a uhnité koreňky odrezeme ostrým nožom. Korunku zkráťme o jednu tretinu. Pri rezaní vetvičiek hľadme na to, aby sa vetvička vždy pri očku odrezala.

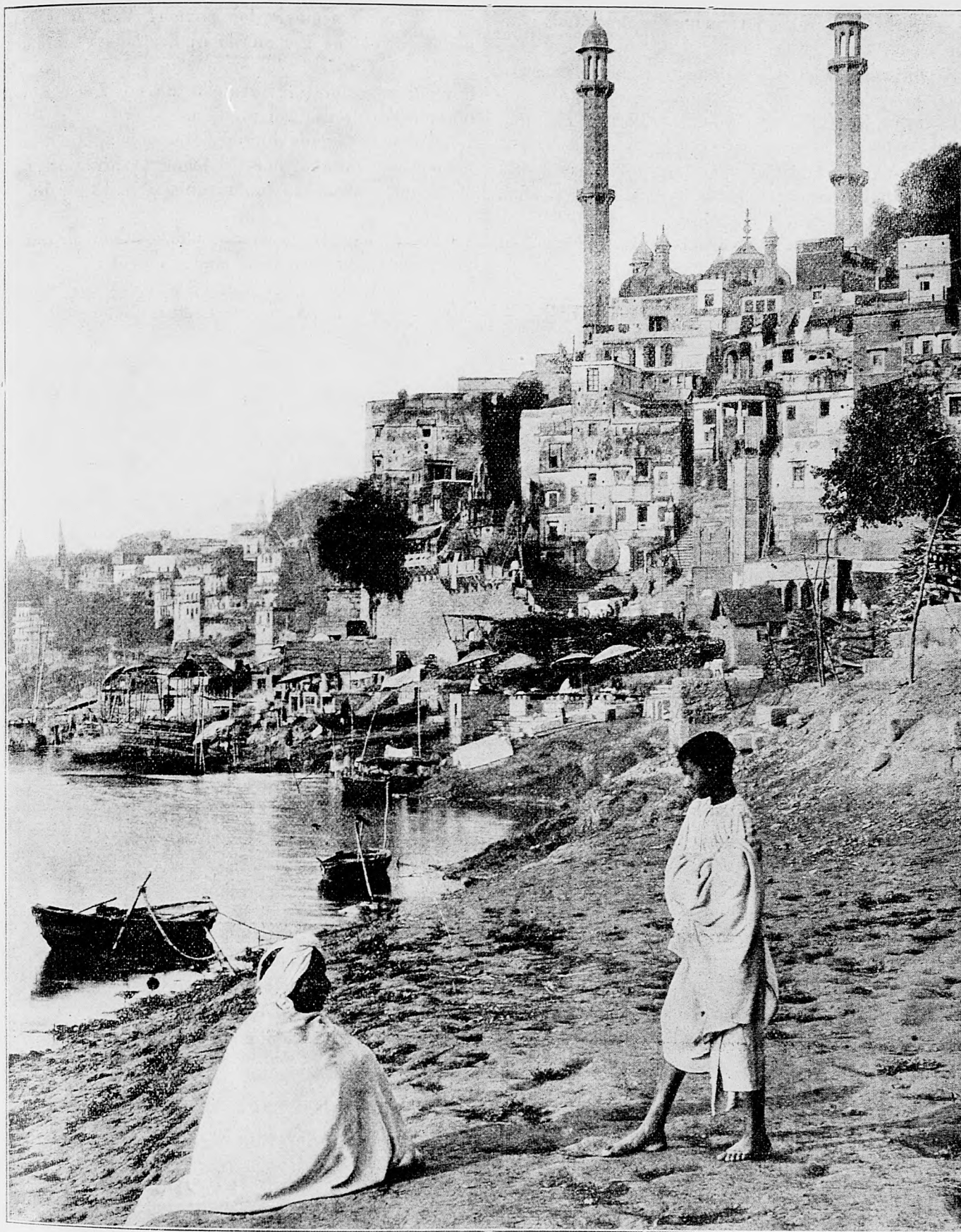
Keď začneme sadiť stromok. prihrnieme koreňky vrchnou zemou a spodnú dajme na vrch, aby úrodná pôda padla na koreňky. Potom zasadený stromok polejeme, to je preto treba, aby sa koreňky pevne v zemi usadily.

BESEDNICA.

Anča v Budapešti.

Anča mala jedného syna, ktorý sa nejakou náhodou dostal do Budapešti, kde sa potom aj osadil. Anča si zaumienila, že navštívi svojho syna. Sosbierala si asi desať zlatých a tie zaviažuc do uzla ručníka, pohla sa na železničnú stanicu. Železnicu ona v svojom živote ešte nikdy nebola ani videla. Keď prišla na stanicu, veľmi sa zadivila na tých mnohých sínach a železničných vozňoch, ale aj na tam sa hemžiacom obecenstve rozličného kroja. Toto konečne ani neni div, lebo Anča vtedy videla prvý raz železničnú stanicu a viac ako troch pánov naraz na jednom mieste nikdy nevidela.

Indické mesto Benares na brehu rieky Ganges.

Keď sa už dosť naobdľovala tých mnoho podivných a čudných ľudí, odrazu len zazre v čakálni krémára z ich dediny, ktorého sa naskutku spýtala:

— Mórisko, či aj vy idete do Pešte?

— Ano — odpovedal krémár trochu zarazený.

— To je tým lepšie, aspoň pojedme spolu.

— Máte už kartu?

— Ešte nemám. Ale dotiaľ vari ani netreba kupovať, kým človek nevie, že zpomedi týchto veľa železníc, ktorá pojde do Budapešti.

— Horkýže netreba. Už sa hneď pohne. Teda vám kúpim kartu.

S tým hneď išiel ku kassi, aj doniesol kartu a podával ju Aničke.

— Ale mi vráťte najprv osem korún, či máte tolko peňazí?

— Mám; desať zlatých mám — riekla Anča, ne dôverive mihajúc zavše na kartu, vše zase na žida. Potom pohodila hlavou a doložila:

— Ale za túto kartu ja osem korún nedám. Veď tá snáď ani neni dobrá, veľmi je malá.

— Horkýže je nie dobrá — riekol Móric. — Železničné karty sú všetky takéto.

— Jk to neverím. Či je na nej napísané, že kam ja chcem ísť. Či je mlynárska ulica vyložená na nej?

— Ej, ej — krútil Móric hlavou — tak sa zdá, že vy mňa upodozrievate. Nuž teda keď sme už natoľko, spýtajte sa toho, čo karty predáva.

— Dobre, poďme — odpovie Anča a s tým idú ku kassirovi, ktorého sa Anča spýta nesmierne vážnym hlasom:

— Či je prosím táto karta dobrá?

— A ešte ako dobrá! — odpovie kassír.

— Tak je teda dobre — hovorí Anča pokojne, potom dáva krémárovi osem korún a keď vysadli do jedného vozňa, takto sa spýtala krémára:

— Teraz sme už len tu, ale je tá otázka, či táto železnica vie, že kde ma má složiť v Pešti?

— Nuž kýho paroma by nevedela — zasmaje sa jeden žartovný obstarý pán. — Dobre tá to vie!

— Tak tá železnica teda predsa len stojí volačo. Ale jednu chybu predsa len má. Že vraj zadrži všetko čo sa jej dostane do cesty.

— Ale, ale — pretrhol ju krémár nervózne — buďte už trochu ticho.

— Nevedela som, že sa na železnici nesmie shovárať.

— A veru sa ani tu, ani v Pešti nesmie shovárať taký človek, ktorý je z vidieka — žartoval zase ten starý pán.

Na toto práve vstúpil do vozňa konduktor a zastane si pri Anči, spýtal sa jej:

— Máte kartu?

Anči na toto po celom chrbte prebehly zimomriavky, lebo sa bála, že ju tento pán bude trestať preto, že sa shovárala. Potom odhodlane, ako taká ktorej je už aj tak všetko jedno, odpovedala konduktorovi:

— Mám kartu.

— Teda ju dajte sem.

— Ale ste vy len múdry! Veď som ja osem korún dala za kartu.

Konduktor vidiac, že by sa s Ančou darmo shováral, prezrel karty ostatným cestovateľom a len potom sa vrátil ku Anči. Ale táto mu ani vtedy nedala kartu, lež namiesto toho začala robiť krik:

— Nech sa človek len poďiva! Veď si vari len nedám urobiť na nej diery! Aj tak bola veľmi drahá.

— Nuž veď ale tak nemôžete s ňou ísť do Pešti, hovorili jej ostatní cestovatelia, na čo Anča konečne horko ťažko predsa len pristala.

Akonáhle konduktor odišiel z vozňa, Anča sa viac neopovážila povedať ani len jedného slova. Ale neskôr šie zabudla na zákaz rozprávania a jazyk sa jej rozviazal.

— Či neviete, prosím vás pekne, kto je teraz v Pešti rychtárom? Či je to dobrý človek?

— Nevie — riekol starý pan vážne.

— Nie ste známy v Pešti? Nepoznáte môjho syna? A či neviete čo on zvykol tam robiť?

— Nepoznám vášho syna a tak ani neviem, že čo tam zvykol robiť. Ale veď vám vari odpísal na dedinu že čím je.

— Áno, odpísal — riekla Anča rozmýšľajúc — len že to neodpísal, že čo tam zvykol robiť.

— Čo písal, že čím je?

— To písal, že je... onô... ako že sa to povie, no... hneď pozrem v liste... že je policajtom.

— Oh tak ten mnoho všeličo zvykol robiť — riekol jej starý pán a potom s Ančou aj s ostatnými cestovateľmi sadol z vlaku na východnom nádraží v Budapešti.

Anča ako sosadla z vlaku a videla na ulici mnohé osvetľujúce lampy a s krikom hemžiaci sa pestrý prúd ľudu, kočov, vozov, elektrických vozňov, takmer mala spadnúť od divu. Ale pri tom neostala dlho na jednom mieste, lebo sa bála, že jej šesť zlatých ukradnú tí zbojnícki Pešťania, o ktorých už toľko zlého bola počula. No a potom by už aj syna bola chcela čím skôr vidieť. Pohla sa, aby vyhľadala svoje dieťa, ale čoskoro zablúdila, zastala na rohu jedného vysokého domu a začala si povrávať:

— Ba ozaj kde je to tá Mlynárova ulica? Tam akiste bývajú len sami mlynári. Ale predsa vari nie! Veď ani môj syn neni mlynárom a predsa tam býva. Ba ozaj prečo mňa železnica nezaviezla až ta, keď aj tu po ulici lietajú vagóny. Alebo ma hádam ten krémár ošudil? Pravda že on! Prečo som si ja len ssma nekúpila tú kartu? Ostatne na tom teraz už marne budem rozmýšľať. Tomu už neodpomôžem.

Ako Anča takto rozmýšľa, odrazu sa jeden policajt blížil ku nej, ktorý vidiac, že je Anča dedinčanka, dobroprajne sa jej opýtal:

— Koho hľadáte, tetka? Všakver ste vy z vidieka?

— No, no, nech sa len človek poďiva — hovorila Anča nastrachaná, mysliac si, že sa zase sišla s tým, ktorý tresce na železnici shovárajúcich sa ľudi — veď som ja prosím nevinná. Prosím vás, ešte len aj ústa som si zapchala dlaňou.

Policajt si po tomto o Anči všetko mohol myslieť, len to nie, že by mala zdravý rozum. Pri tomto všetkom sa jej predsa ešte raz zpýtal:

— Koho hľadáte, syna a či muža?

— Nech sa tu prepadnem, ak som povedala čo len jedného slova — riekla Anča ešte vo väčšom strachu. Načo sa policaj aj tretí raz opýtal Anče, ale teraz už bližšie prikrčil k nej a hlasnejšie sa shováral s ňou rieknuce:

— Počujte, nehladáte vy svojho syna?

— Horký nie, horký nie — odpovedala Anča, prichádzajúc k sebe — veru ja toho hľadám. Hľadám ho aj poznáte, pane?

— Akože by som ho poznal — odpovedal policajt — a čím že je?

— Policajtom — osmelila sa Anča.

— Tak ho teda veľmi dobre poznám, veď je už dávno mojim kamarátom. Cheete, aby som vás zaviedol k nemu?

Načo policajt Anču veľmi pozorne zaviedol na najbližšiu políciu, kde ju sveril na jedného súdruha, kým on oznámil kapitánovi, že dovedol z ulice jednu choromyselnú vidiečanku. Policajtovi naložil, aby na ženu dal veľký pozor a chcel odísť ku kapitánovi, ale ho jeho kollega zadržal:

— Nejdí, prosím ťa nikde! Veď je toto moja matka, ktorá ešte nikdy nebola vo veľkom meste a ktorá má snád o veľa viac rozumu, ako ty,

Na toto sa policajt vzdialil a Anča objímajúc svojho syna, hovorila:

— Veď som ja to hneď vedela, že je môj syn najmúdrejší policajt v celej Pešti. Hneď som ja to vedela, že on má najviac rozumu.

CHYRNIK.

Biskupská konferencia. Jeho eminencia kardinál klieža-primas Klaudius Vaszary osvietených pánov biskupov na 25. apríla svolal ku porade do primacialneho paláca budínskeho.

Nový arcibiskup. Osvietený pán biskup Ludvik Szmrecsányi koadjutor jágorského arcibiskupa kardinála Jozefa Samassa, pápežským dekretom vymenovaný je za titulárneho arcibiskupa.

Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy vrátil sa už z Lovrany. — O nedávno v Bohu zosnulom lužňanskom kaplánovi Jánovi Gassay píše maďarský eucharistický časopis: «Nebohý bol veľmi horlivým údom kňazského spolku Sviatosti Oltárnej. Už ako trojročný bohoslovec vstúpil do spolku a veľmi svedomite konal svoju povinosť. Suchá nemoc, ktorej predznaky cítil už v semeníšti, chytro bola s ním hotová. Žil len 8 mesiacov, po tom, čo ho vysvätili. Nech odpočiva v pokoji!» — Za administrátora do

Hút poslaný je Štefan Kofrit, za kaplána do Lipnice Ján Paňák z Hruština, za kaplána do Liskovej Ján Bukna z Chyžného, za administrátora do Chyžného Ján Hvizdoš. Ondrej Marhevka dostal praesentu na rabčickú faru.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbric v záležitosti svetového kongressu eucharistického vo Viedni vydržiavať sa majúceho, 10. apríla zariadil poradu, na ktorej súčasťníci sa: grófka Jozefova Mailáth ako predsedkyňa uhorského výboru, grófka vdova Rudolfa Zichy, Štefanová Klobusiczky, Ondrej Kozora praelát farár košický, Adalbert Zaborovszky praepošt farár prešovský, Matiašova Uhlárik a Jozef Magyar, hlavný notár z Prešova. Vo výročitý deň potvrdenia zákonov r. 1848. 11. apríla, za prítomnosti stoličných a mestských vrchností slávnostnú sv. omšu slúžil Ondrej Kozora, praelát-kanonik a mestský farár. Za knieža Franca Rákócziho II., 8. apríla vydržiavané bolo slávnostné ročné requiem. — III. krajinský kongress katolíckych žiakov vyšších a stredných škôl 20—21. apríla vydržiavaný zakončí sa za zvláštnych slávností a neostane bez prajného výsledku. — Na púti do Rímu 29. marca usporiadanej súčasťnil sa aj košický kanonik Karol Belky. — Dr. Karol Hevessy fiskus, fundácii biskupstva na uznanie zásluh vymenovaný je za kráľovského radcu. Na chlieb sv. Antona paduanského istý bezmenný daroval 10 korún. — Na pomník Ondreja Magóczyho, tit. kanonika, bývalého farára zo Szepsi obetovali: Jordan Timkó farár z Forró 25, Jozef Kangyera farár z Töketerebes 20, Jozef Kráger vicedekan a farár z Bodókóváralsa 10, Ján Grega farár z Krivány 5 korún. — *Vilmányi:* Horlivostou Martina Csillag farár z Hejeze a tamojšieho učiteľa Jána Kelemen utvorený je tu katolícky čitateľný kruh.

Chýry zo Šáriša. *Prešov:* Z príležitosti výročitého dňa potvrdenia zákonov r. 1848. slávnostnú sv. omšu za prítomnosti stoličných a mestských vrchností 11. apríla slúžil praepošt farár Adalbert Zaborovszky. P. Ondrej Csambal jezuita od 14—21. apríla v tunajšom veľkom kostole pre katolícke ženské vydržiaval duševné konferencie. K ozdobeniu sv. hrobu vo veľkom kostole vdova Edvada Dobayho obetovala 600 korún. Štefan Széman professor grécko-katolíckeho náboženstva na tunajšom kat. král. gymnáziume, práce desaťročného novinárskeho spisovateľstva svojho uverejnil v osobitnom výtisku. — V jednom tunajšom obchode minulý týždeň vypukol oheň a zapríčinil škody 30.000 korún. Hrozný víchor 11. apríla vyvalil tu strom, ktorý padol na elektrické vodítka a ztrhol ho dolu. Vojak menom Ján Bak chcel vodítka sdrviť a naskutu usmrtený bol elektrickým prúdom. Židovský kupec Samuel Sziklai objednal si veľkú zásobu tovaru, z ktorého väčšiu čiastku odoslal rodine do Gönczu, čo mu doma ostalo, podpálil. Takýmto klamstvom chcel zbohatnúť, policaj však prišla na jeho huncútstvo a odvzdala ho súdu. — *Lénártó:* Franc Kálosi farár z

Laborezamezö a Michal Palyó farár z Magyarapronca missionári košického biskupstva od 17. do 33. marca s veľkým úspechom vydržovali tu sv. missie na ktorých súčasťnilo sa mnoho ľudu. Takmer celá obec pristúpila ku sv. sviatostiam.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky ?

Georg Kinki farár v Zalaszentlászló na podporu kat. tlače dal 1000 korún. — Spišský osv. pán biskup dr. Alexander Párvy na útraty košického ziakeho kongressu dal 100 korún. — Pätkostolský osv. pán biskup gróf Julius Zichy na stavať sa majúci zotavujúci dom kat. učiteľov dal 500 a jágerský kanonik Gabriel Csekó 1000 korún. Na pomník neobého grófa Ferdinanda Zichyho obetovali: Veľkovaradinský biskup gróf Mikuláš Szécheni 1500, rožňavský biskup Ludvik Balás a ostrihomský praelát-biskup Michal Bogisich po 250, Jozef Benkó a Štefan Szabó kanonici v Satmárnémeti po 100 korún. Na pomník Zichyho sossbieralo sa do teraz 72.492 korún.

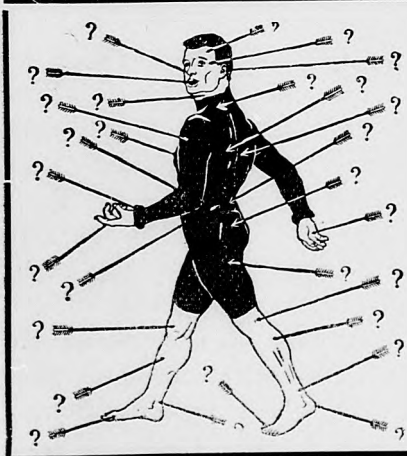
Chýry zo Spiša. Na Novovesko-levočskej železnici minulého roku viezlo sa 91.733 osob. Z istej strany navrhujú, aby táto železnica prerobená bola na električnú, asíce tak, že by šla cez Novú Ves a cez Levoču. Útraty prerobenia obnášaly by 600.000 korún. — V Spišskej Sobote s pomocou kat. kňazstva dekanát-skeho okresu felkanskeho a šavnického utvoril sa má Katolícka Ludová Banka. Utvorujúce zasadnutie bolo 1. apríla, v tomto zasadnutí bolo uzavreté, že táto katolícka banka účinkovať začne 1. júla. K zadováženiu základného kapitálu vypustia 2000 účastín po 50 korunách. — Na pokračovné vystavenie cesty medzi Hrabušicami a Stracenu, ministerstvo obchodu dalo 30 tisíc korún štátnej podpory. — V Biacovciach Jozef Török, klavný zahradník grófa Albina Csákyho, pre teplé hrady zostavil taký oblokový rám, ktorý prevyšuje všetky doterajšie. Na svoj vynález dostal patent. O tento vynález zaujíma sa aj cudzozemsko. Török má teraz v Podhradí dielňu otvoriť. — V Mníšku, v Podspáde a v Starej Vsi následkom ministerského nariadenia prestala zahraničná polícia. — V Levoči dvojposchodový kláštor minoritov ešte toho leta zväčšif a prerobiť má sa na ciele chlapčinského vychovávateľského

ústavu, — Náš spišskobelanský rodák, nebohý Ján Repčík, bývalý kráľ škôldozorca celý svoj majetok, 176.000 korún daroval hornouhorskému vzdelávajúcemu spolku. Uroky tohoto obnosu obrátiť majú sa na maďarskorečové naukobehy v nitrianskej, tekovskej, honfanskej a nógrádskej stolici. — Spišská Belá svojmu rodákovi Jánovi Ludvigovi, ktorý roku 1870 v Budapešti zomrel, postaviť mieni pomník. Nebohý viac razy bol ablegátom a r. 1848. vážny zástoj hral vo vojne za slobodu Uhorska. — Hornouhorský vzdelávajúci spolok svoje tridsiate zasadnutie 20. augusta vydržiavať má v Novej Vsi za prítomnosti arcikniežata Jozefa. — Vo Felkej medzi stínaním jeden strom zabil v lese z Východnej pochádzajúceho robotníka Michala Brezinu. V Richnave pre osýpky zavreli školu. — Krajinské hlavné dozorstvo muzeumov a knihoovní. spišské muzeum zariadiť by cheo v mestskom dome v Levoči, keby mesto tento dom (ratúz) prepustilo ku tomuto cieľu. Mestu ako náhradu ponúkajú cez 12 rokov ročne 20.000, spolu 240.000 korún. Mesto však žiada 300.000 korún. — Vo Fridmane utopila sa jedna žena, ostaly po nej štyri maloleté deti. — V Smokovciach 5. apríla bolo 6 stupňov zimy. — V Jamniku gazdovia celkom sami od seba usniesli sa na tom, že krčmu nebudú navštevovať. Bodaj by vo viacerých obciach mali nasledovníkov!

Ťažko nemocný biskup. Grécko-katolícky osvietený pán biskup munkáčsky dr. Julius Fircák už od dlhšieho času leží ťažko chorý. Jeho veličenstvo kráľ za jeho koadjutora s právom nástupníctva vymenoval munkáčskeho kanonika Papp a.

Hrozná katastrofa na mori. Loď spoločnosti White-Star-Line s 2200 cestovateľmi na ceste zo Southamptonu do Ameriky pri ostrove Nový Fundland v nedeľu 14. apríla v noci srazila sa s ľadovým vrchom a utonula. Zahynulo 1500 ľudí.

Sv. prijmanie v Trnave. Ku sv. prijmaniu pristúpili v Trnave roku 1911. v jezuitskom kostole 134.000, u Uršuliniek 39.000, u Františkánov 38.000, v sirotinici 12.000, vo farskom kostole 10.000, v stoličnom spítali 1500, v invalidskom kostole 1500, v paulinskom kostole 110, spolu 241.110.

Máte bolesti?

Potrebuje Fellerov Elsa-Fluid a Fellerove Elsa pilulky, ktoré rýchlo je jediý dorabať! EUGEN V. FELLER, dvorný lekárnik v Stubiach, Kostolná u. č. 18. (Záhrebská stolička)

- I. Fellerov Elsa-Fluid dľa našej vlastnej zkušenosti ulavuje bolesti, lieči, občerstvuje svaly a členky posilňuje, slabosť, zapálenie utišuje a zmierňuje. Rýchle a na isto lieči reumu, lamku, slabosť čuvov (nervov) klania v bokoch, trnania v údoch, vytknutie, influenzu, bolesť hlavy, zubov, chrčba a drieku, žabu čili nervové bolesti ochromenia, unavenosť, bolesť očí, migránu a mnohé tu nespomenuté nemoce. Fellerov Elsa-Fluid nemajúceho páru výsledkom užívajú proti kašľu, zachrýpnutiu, náche, boleniu prs a hrdla, zimničnemu stavu a z prievanu alebo z prestádnutia pochádzajúcim neduhom. Opravdivý je len v tenkrát, keď každá sklenička je opatrená «Fellerovým» menom a ochrannou známkou. 12 malých alebo 6 duplovaných, alebo 2 speciálnych skleničiek bezplatne po pošte zašle za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných alebo 4 speciálnych 8 korún 60 halierov, a 45 malých alebo 24 duplovaných alebo 8 speciálnych 16 korún.
- II. My žiadame tu na vedomoť priniesť, že tisíce ľudí užívajú «Fellerove čistiacie Re-barbarove Elsa pilulky», čo výtečný liek proti žalúdočným nemociam, krčom, nechuti k jedlu, páleniu obličiek, tlačeniu žalúdka, dráždeniu k vracaniu, fažobe, nadutiu, maternici, zatvrdnutiu stolice, rozličným troviteľným znakom, nervozit, zimničným nápodom, následkom tučnoty, bolesti žily, hnusobe atď. 6 škatuliek po pošte 4 koruny. — Chrámme sa od národobuina a každý nech adressuje tako: EUGEN V. FELLER, lekárnik v Stubiach, Kostolná u. č. 18. (Záhrebská stolička.)

Slávnosť antialkoholistov. Mládež kat. hl. gymnáziám v Trnave stredkom mája usporiadať má veľkolepú slávnosť. Slávnostnú reč bude držať vacovský hlavný lekár dr. Peter Hörl. Ten pekný príklad zaiste úspešne vplývať bude na mládež celej krajiny.

Prst Boží Zo Sebechlebov (hontianska st.) oznamujú: Pred niekoľko rokmi stala sa u nás hrozná udalosť. Jeden žid od jedného obyvateľa-katolíka kúpil si dom. Na tom dome bol zvonku medzi oknami svätý Kríž. Keď ten dom prerábali na sklep, jeho 18-ročný syn rozkázal murárovi, aby zkrasal kríž. Murár mu ale dal tú odpoveď, že to neurobí, čo by mu hneď i celé naše mesto daroval. Nato vzal žid murárovi z ruky čakana a on sám zkrasal ten kríž. Pán Boh ale nikomu nedá bez trestu robiť zo seba posmech. O hodinu šiel žid pre víno do pivnice; ako z pivnice na dvor vyšiel, naskutku spadnul do hrbky a viac nedýchnul. Zomrel úplne zdravý. Dotkla sa ho ruka Pána a tá bola silnejšia, ako jeho pravica, ktorou ten kríž svätý z toho kúpeného domu zkrasal.

Uhorské kone na tripoliskom bojišti. V Bácske Taliani pre svoje vojsko kupujú kone. Doteraz kúpili už vyše tisíc koní po 600—800 korún. Kone cez Fiume lífujú do Tripolisu.

Missie v obci Nitraujlak. Prev. otcovia lazaristi Jozef Bathora a Jozef Danielik vydržovali tu deväťdňové ľudové missie. Počas sv. missii spovedalo sa 3600 ľudí, z ktorých mnohí každodenne pristúpili ku sv. prijímaniu.

Smrť. V Nitre po prijatí sv. sviatostí 5. apríla zomrel Celsus Stanič, kňaz rádu sv. Františka v 63. roku života svojho.

Slovenské Sväté Písmo. Slovenský preklad sv. Pisma Nového Zákona cirkevnou vrechnosťou je už potvrdený. Vydá ho Spolok sv. Vojtech v Trnave. Chvála Bohu!

Gymnázium pre dievčatá najbližšie založiť má štát v Prešporke.

Oheň v lese. Z Lučenca telegrafujú: V chotári obce Vilke v panstve grófa Franca Wenckheima zho-relo 60 jutár lesa. Škoda je veľká.

Obete snáhovej laviny. Osem výletníkov pod vedením profesora dra Zerka vybralo sa z Laibachu do vrchov na výlet. Na Hochstahlu zastihla ich snáhová lavina a zasypala všetkých.

Hra prírody. V obci Tápé pri Segedine jedna prasica uliahla čudné prasiatko. Zvieratko, ktoré zaraz zdochlo, malo osem nôh, štyri uši a len jedno oko. zachovávajú ho v segedínskom museume.

★

Upozornenie. Viacráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdá sa, že je spoľahlivý ten alebo onen ústav sprostredkujúci požičky? Otázka táto bude napozatým zbytočná, lebo hľa, my odporúčame a síce veľmi vrele jeden taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nad toto ešte aj nie je sprostredkujúci, ale

požičky sám prevádzajúci ústav, tak že trovy prostredníctvom môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požičku. Tento ústav je: «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete».

DOPISY.

Lénártó (šáriš. st.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom Kresfane.

Keď tento dopis začínam, prichodia mi na myseľ, drahého Spasiteľa slová, ktoré povedal apoštolom: «Lež zármutok váš obráti sa v radosť.»

Naši praotcovia sa pominuli a takej radosti sa nedožili. akú sme my mali od 17. do 23. marca v chráme Božom našej dediny. Náš obľúbený pán farár dr. Eduard *Abszolon* pristrojil nám sv. Missie a prosil nášho starostlivého arcipastiera osvieteného pána biskupa dra Augusta Fischer-Colbrie, aby bol láskavý poslať nám pánov missionárov. Osvietený pán biskup poslal nám dvoch horlivých kňazov, asíce Michála *Palyó* z Magyarkaproneza a Franca *Kálósy* z Mezö-laboreza, ktorých aj s všestrannou radosťou čakali sme ako poslov Božích.

Horliví títo páni missionári pracovali u nás za 7 dní. Každý deň ráno a večer bola kázeň a popoludní nauka, Milosť Božia zázračne účinkovala, veriaci celej obce pristúpili ku sv. sviatostiam a spolu učinili sľub že nebudú piť liehové nápoje.

V jeden den za všetkých zomrelých našej dediny bolo veľké requiem, spojené s bárs dojímavou kázňou o smrti.

Vo štvrtok odbavovaná bola pekná slávnosť pred prevelebnou sviatostou Oltárnou. Ľudia cez celý deň chodili na poklonu. Pred prevel. Sviatostou klačaly a molily sa dievčata v bielom rúchu, ktoré premieňaly sa každú hodinu.

V Piatok bola najhlavnejšia pobožnosť, totižto posviacanie sv. Kríža missionárskeho.

Ostatný deň v sobotu, na odobierku od horlivých pánov missionárov celá dedina prišla do chrámu Božieho a pri poslednej kázni pánov missionárov od hlbkej dojatosti všetci vylievali slzy povďačnosti. Hej, keby tu mohli byť naši drahí bratia, ktorí pre nedostatok zárobku ľazko trápiť sa musia v Amerike! Pri odchode celá dedina so žalostným srdcom odpravovala pánov missionárov, ktorí nás vo všetkom poučili, čo nám je potrebné k našemu večnému a časnému blaho-

slavenstvu. Takto aj žalosť pri ich odchode dľa slov nášho drahého Spasiteľa premenil sa u nás v radosť.

Jeden veriaci.

Zakarovce (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom miľom «Krestane».

O tejto obci, ktorá leží v gelnickom okrese, počul som tú smutnú novinu, že sa tam má zoštatniť škola. Zdesil som sa nad tým, keď som sa dozvedel, že je to čisto-katolícka obec, lebo ja som toho presvedčenia, že katolík, ktorý si len trochu váži svoje sväté náboženstvo. najmä v terajšej, cirkve neprajnej dobe, na žiadosť pád nesmie byť za beznáboženskú štátnu školu, v ktorej netrpia svätý kríž, tento najcennejší znak nášho spasenia, ani najkrásnejšie a najmocnejšie modlitby: «Otče náš» a «Zdrávas». Zakar. včania, nedajte sa zviest! Tí, čo vás sladkými a lískavými slovami k tomu nahovárajú, sú vlci v ovčej koži.

S kresťanským pozdravom

Horľitel katolíckej výučby.

Z Nitrianska.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krestane».

Náš hlavný slúžny Alois Markovič má toľké práce a starosti — ani vlasov na hlave — že ešte i v apríli prevádzal rychtárske voľby. Tak to bolo aj v Preseranoch a volačo prv v Solčanoch. V Solčanoch starý rychtár padol, lebo bol pri poslednej stoličnej voľbe liberálom, k veľkému žiaľu otca svojho, starého Babčana, tohoto ctihodného pátriarchu zdejších roľníkov, a neohrozeného apoštola kresťanskej ľudovej strany. My si to ani predstaviť nemôžeme, že by sa bol mohol Abraham odtrhnúť od pravej viery jedného Boha a tak aj to je nemožná vec, aby sa tento všeobecne ctený muž kedy spotvoril mohol na liberála. On i ďalej bude našim ochrancom, našim vzorom v súkromnom a politickom živote. Za rychtára bol zvolený neohrozený ľudák kostolník Ondruš, za starého Babčana. Pri obecnej voľbe bol našim vodcom svetosbehľý a vzdelaný chlap Jurko Minárszky.

S veľkou radosťou som zvedel, že v Preseranoch starý rychtár Františ Candrák, kostolník, prvý gazda, verný prívrženec ľudovej strany, bez boja bol už piaty

raz zvolený za rychtára, bárs je ešte len 38 rokov starý. Kde ľud šlachetne smýšľa a pohromade drží, tam to ide, ani v zime na saňahu. V jednote sila, svornosť je zriedlom prospechu, skalopevné ľudácke presvedčenie je zlomkrkom všetkého pachorenia sa liberálov, bažiacich za časným prospechom a za mastnými hrncami.

Nitriansky vetroplavec.

Rozmary a Žarty.

Škoda. Otec: Ja už naozaj nemám žiadneho šťastia. Keď môj syn nebol ešte lekárom, celý rok som chorý a teraz, keď by ma lekár nestál ani jedného haliera, teraz som vždy tak zdravý ako žalud!

*

Tiež potecha. Pán vylial pri hostinke mladej krásavici na nové šaty omáčku a vyhovára sa:

— Jedinou potechou pri tejto nehode je mi tá myšlienka, že takto aspoň na mňa tak chytré nezaľudnete!

*

Nevedel sa podpísať. Prišli stránky ku súdu. Po dokončení pojednávania káže sa sudca stránkam podpísať a hovorí:

— Kto sa podpísať nevie, ten nech spraví kríž!

Nato jeden zo stránok odíde bez slova. Na druhý deň ale znova zavíta ku sudcovi, nesúc drevený kríž na pleci a riekne:

— Pán veľkomožný, doniesol som ten kríž, ktorý ste mi ráčil kázať spraviť.

*

Odpravený pytač. Zbožňovaná: Ja mám byť vaša ženou? Ved by ste ma ani šatili nevedel. O tom teda ani reči byť nemôže.

Pytač: Nuž, ved ja som chcel byť vaším mužom, nie však krajčírom.

*

Nemohol si ináč pomôcť. Jäger Kučerka stál na stráži a skriknul:

Kto žiada požičku?

Kto na svoj majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kis-birtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú ako veľkú požičku, preto aby bolo spomoženo stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičku už od 100 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dlhu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho záležitosti. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú spojené s touto požičkou. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne platí, ústav náš požičku nemôže vyžadovať, ale dlžník svoje dlhy bárskeď, lebo v celkosti alebo v čiastkach bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť. Pri parcelovaní na pomoci je v každom ohľade. Ústav na jednoduchý list bár komu ochotne odpovedá.

— Do zbrane!

Stráž s jedným dôstojníkom naskutku stala si do radu. Ale nebolo vidieť ani generála, ani nikoho. pred ktorých stráž mala sa postaviť do zbrane.

— Jáger Kučerka, prečo ste skríknul: Do zbrane! ? pýta sa dôstojník.

— Poslušne meldujem, pán poručík, veľmi ma bolia zuby a od bolasti som skríkol. Nemohol som si ináč pomôcť.

Neidem vec zväčšovať, lež skutočná pravda je že viacej tisíc listov uznania od bohatých a chudobných starých a mladých svedčí o ich uzdravení skrze upotrebovanie Fellerovho Elsa Fluidu. Tak dr. Estmeister, lekár v obci Wildau (o. p. Aspach, Innkreis, Tirol) vyslovuje sa, že Fellerov Elsa Fluid takmer zázračne pôsoí v rozličných pádoch choroby. Podobne i dr. Kittel v Prahe (Königl. Weinberge) tvrdí, že Fellerov Elsa Fluid už od viacej rokov s úspechom upotrebuje v jeho praxi. Není to reklama, lež skutočná pravda, že tento liek s úspechom upotrebuje proti rozličným chorobám. 1 tucat na právu za 5 korú posielá franko V. Eugen Feller lekárnik, Stubica, Kostolná ulica 18. č. (Zahr. st.)

«Nábožné vzdychy ku sv. Jozefovi» rečennú modliacu knižku ešte vždy dostať za 2 koronu u dra Jozefa Janda v Nitrapereszlény.

Odkazy redakcie.

B. H. S. Obráťte sa na právobranú kanceláriu Katolíckej ľudovej Jednoty. Ta Vám zdarma dá radu vo Vašej záležitosti.

S. R. T. Bezmenné dopisy nedajú sa upotrebiť.

S. J. P. Ďakujeme a všetko upotrebíme.

Pozvanie.

Kresťanský potravný a zenujuci spolok Lénartó a okolie, dňa 28 apríla popoludni o 4. v miestnostiach štátnej školy Lénartó vydržiava IV. ročné riadne valné zhromaždenie ku ktorému s týmto účtíve poroláva všetkých účastníarov.

Predmety:

1. Zahájenie skrze predsedu.
2. Predloha záverečných účtov roku 1911.
3. Udelenie absolutoriuma správe a dozornému výboru.
4. Pripadné návrhy.

Váha s pozvaním cez 8 dni vystovené sú v obchodnej miestosti.

Lénartó, 11. apríla 1912.

Správa.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 16. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	22:80—23:50
» stolnobelohradská, nová	«	22:70—23:30
» peštianska, nová	«	22:70—23:30
« banátska, nová	«	22:70—23:30
Proso	«	18:00—20:20
Jačmeň nový, prvotriedny	kor.	20:00—21:00
Raž prvotriedna	«	19:70—19:90
« druhotriedna	«	19:50—19:70
Ovos prvotriedny	«	19:40—19:80
« druhotriedny	«	19:00—19:20
Kukurica	«	18:30—18:60
Konopné sáme	«	29:50—31:00
Datelinové sáme , červená datelina	kor.	215:00—225:00
« lucerna	«	110:00—136:00

Za 100 kilogrammov.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17:20	16:90	16:60	16:40	16:20	15:80	15:60
č.	7	7½	8				
K.	15:00	14:40	9:80				

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	15:60—15:80
« hrubé	«	15:70—15:90
Fazula veľká biela	«	28:00—30:00
Fazula strakavá	«	23:00—24:50
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	—:—:—
« ružové	«	—:—:—
« žlté	«	—:—:—
Hrach lúpaný	kor.	29:00—56:00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30:00—32:00
Šošovica čistá	«	40:00—63:00
Rasca (kmin)	«	81:00—81:00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	48:00—48:00
« White-Star (***)	«	43:00—43:00
Cukor v klobúkoch	«	99:50—100:00
« kockový	«	101:50—102:00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	73:00—73:50
Spiritus raffinovaný, odanený vo veľkom	«	224:50—225:00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	160:00—161:00
Slanina mestská 4-kusová	«	134:00—135:00
« 3-kusová	«	142:00—143:00

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kreštana!»

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako sná: mäkké jak páper, drapané 30. 38, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného ovratu 1 dobre naplnená per na, alebo 1 zpodná perina 100 cm, dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 8.—, 8.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shtovujeme vo veľkosti dia vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu posteľ K 27.— lepšej jakovosti K 35. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierekou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachselt, Lobes 135.** pri Pilsen (Cechy).

Zdarma

a na žiadosť posielam každému môj hlavný cenník hodiniek zlatého a strieborného tovaru, rozličných v domácnosti potrebných vecí z ocele z kože, hudobných nástrojov, zbrane nájdenia k fajčeniu atď.

c. a k. dvorný zasielca

Hanns Konrad
Brüx č. 3518. (Cechy.)

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; pri- ma polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. Pri objednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrážkovaneho grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s postovú dobierekou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Cechy.)

Šporkassa v Popráde

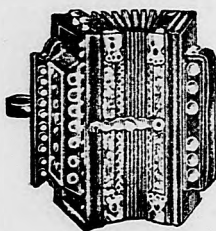
základný kapitál 240000 korún,
rezervná základina 125000 korún.
vklady 2.660,000 korún. Prijíma
vklady a dáva od nich

4% čistých interessov.

Dobré harmoniky K 4.40

Žiadne trovy za clo. Odpredané viacej ako 150.000. Žiadne riziko

Zámena povolená alebo návrat peňazi.

Číslo 300³/₄ 10 tastiek, 2 registre 28 hlasov, veľkosť 24x12 cm K 4.40
Číslo 454³/₄ 8 tastiek 1 register 24 hlasov, veľkosť 24x12 cm. K 4.80
Číslo 305³/₄ 10 tastiek 2 registre 50 hlasov, veľkosť 24x12 cm. K 6.—
Číslo 663³/₄ 10 tastiek 2 registre 30 hlasov, veľkosť 31x15 cm. K 8.—
Číslo 685²/₂ 10 tastiek 2 registre 50 hlasov, veľkosť 28x16 cm. K 9.—
Školka k samoučeniú na teže harmo- niku zdarma.
Zasiela s poštovou dobierekou c. a k. dvorný zasielca

HANNS KONRAD, Vývozný dom, hudobných nástrojov
Brüx číslo 2831. (Cechy.)

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť posielam každému franko a zdarma.

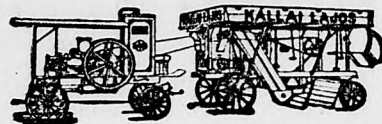
Oznamy prijíma administracia

„Krestan“
BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

Na predaj

jedon dom s pajtou s pek- nou zahradou a s ovoc- nými stromami za pomerne lacnú cenu. — Vysvetlenie dáva Štefan Obonya. Baj- nóclazán p. Nadazsér. Nitr. stol.

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

pri úplnej záruke lifruje najchýrnejšie motor- mátiace stroje. Po celej krajine pochvalne zná- ných najlepších a najjednoduchších, pôvodných **Ludvika Kállai** motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! **Ludvika Kállai-ho** vychýrenú motorovú fabriku netreba zameniť s druhými firmami pod menom **Kállai**.

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posielam 3 veľké alebo 6 stred- ných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Púť do Maria-Celly.

Niže podpísaný na vedomie dáva všetkým, ktorí s Blauskou processiou do Maria-Celly chodia, že tento rok pôjde Blauská processia do Maria-Celly dňa 29. apríla. Processia pohne sa z Trnavy s poludňajším vlakom. Kto by cheel putovať, nech sa na ten čas dostaví do Trnavy a kto by cheel väčšie vyjadrenie, nech sa hlási u Jána Holleša na Dobrej-Vode (Jókeő) Nyitrávarmegyé.

Pri objednávkach na naše ohlasy,
prosíme odvolávať sa vždy na
naš časopis.

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

„A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provodzo- vanie parcellovania a ku tomuto cieľu udelovanie požíčiek. Cieľe ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaníu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa prácami právnyh i merníckymi a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyše na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý po- stará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne povoluje požíčku pri vzhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kertlet Géza-utca 2. szam) na žadosť ochotne odosiela. — Výhody poluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu. kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá 3. Kupec a odpredavateľa pozbavia sa všetkých starostí parcellovania 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštné výhody ústavom povolenej požíčky ku parcellovaníu: 1. Prípadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požíčky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požíčka vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie pr- trebná, potrebuje sa len la né uhodoverenie notárske. Ústav požíčku vypovedať nemôže.